

اسناد بین‌المللی قواعد داوری و قواعد سازش اتاق بازرگانی بین‌المللی و ضمایم آن

• اشاره

در طول ربع قرن بیستم، داوری تجاري بین‌المللی به عنوان شیوه عادی حل و فصل اختلافات تجاري بین‌المللی، مقبولیت جهانی یافته است. قوانین داخلی کشورها درباره داوری روزآمد و نوتر شده است. کنوانسیون‌های بین‌المللی راجع به داوری که به امضای کشورها رسیده و یا به کنوانسیون‌های موجود ملحق شده‌اند، موقعيت‌های بزرگی کسب کرده‌اند. درس داوری به یکی از دروس جاري دانشکده‌های حقوق تبدیل شده است. با توجه به اینکه موائع تجاری و سیاسی یکی پس از دیگری برداشته می‌شود و روند جهانی شدن اقتصاد آهنگی شتابان گرفته است، مؤسسات داوری هم در برابر درخواست‌های فزاینده دست‌اندرکاران تجارت بین‌المللی که

خواهان قطعیت بیشتر، قابلیت پیشیینی، سرعت و انعطاف و نیز بیطرفی و کارآمدی بیشتر داوری در حل و فصل اختلافات بینالمللی میباشد، قرار گرفته و به چالش‌های تازه‌ای فراخوانده میشوند. نه فقط تعداد پرونده‌ها، پیچیدگی دعاوی، مبالغ خواسته و نیز تنوع طرفهای داوری فزونی گرفته، بلکه انواع خواسته‌ها و درخواست‌هایی که طرفین در طول داوری مطرح میکنند نیز بسی متنوع است و افزایش یافته.

از سال ۱۹۲۳ که نظام داوری اتاق بازرگانی بینالمللی تأسیس شد (موسوم به داوری ICC)، دیوان داوری آن از گنجینه تجربی که به واسطه مدیریت بیش از ده هزار پرونده داوری بینالمللی به دست آورده، همواره تغذیه نموده است. امروزه هم که اصحاب دعوا و داوران آنها از صدھا کشور در گوش و کنار دنیا با نظام‌های حقوقی گوناگون و با زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و حتی زبانی مختلف برای حل و فصل دعاوی گرد هم میآیند، زمینه تجربه‌اندوzi بیشتر فراهم شده است.

قواعد داوری جدید اتاق بازرگانی بینالمللی که از اول ژانویه ۱۹۹۸ (۱۱ دیماه ۱۳۷۶) قابل اجرا است، حاوی اصلاحات و تغییرات اساسی است که برای اولین‌بار در طول ۲۰ سال گذشته، در

سطح وسیعی انجام شده است و مبتنی بر بررسی‌ها و مشورت‌های مفصل و وسیع در سطح دنیا بوده است. هدف از تغییراتی که در قواعد داوری داده شده، کاهش تأخیرها و برطرف کردن ابهامات قواعد و نیز پرکردن خلاهای آن، با توجه به تحولات موجود در رویه داوری بوده است. معذالک ویژگی‌های اصلی نظام داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی، یعنی جهانی بودن و انعطاف آن، و نیز نقش محرری دیوان بین‌المللی داوری اتاق در اداره و نظارت بر جریان داوری، همچنان محفوظ مانده و تغییر نیافته است.

در داوری‌های اتاق بازرگانی، امر داوری در هر پرونده‌ای توسط یک یا چند نفر داور منتخب اصحاب دعوا انجام می‌شود که موظف است به ماهیت موضوع رسیدگی و رأی نهایی صادر کند. در طول سال، داوری‌های اتاق در بیش از چهل کشور دنیا (محل داوری) به زبان‌های مختلف، و توسط داورانی با تابعیت‌های گوناگون از حدود شصت کشور، انجام می‌گردد. این هیئت‌های داوری کار خود را تحت نظارت دیوان بین‌المللی داوری اتاق انجام می‌دهند.

دیوان داوری اتاق همه ماهه حداقل سه جلسه (اغلب چهار جلسه) تشکیل می‌دهد و ضمن نظارت مستمر بر داوری‌هایی که تحت قواعد داوری اتاق

انجام میشود، و عنداللزوم درباره مسائل و مشکلاتی که در جریان داوری‌ها پیش آمده، مطابق قواعد مذکور تصمیم‌گیری میکند. دیوان داوری اتاق در حال حاضر ۶۵ عضو (قاضی) اعم از اصلی و علی‌البدل دارد که از ۵۵ کشور جهان میباشند و در کمیته‌های دیوان به وظائف محوله رسیدگی میکنند. وظیفه اصلی دیوان عبارت است از سازماندهی و نظارت بر جریان داوری‌هایی که مطابق قواعد داوری اتاق تشکیل میشود. دیوان داوری اتاق مستمرآ در جریان تحولات و تغییراتی که در قوانین و رویه‌های داوری در سراسر جهان رخ میدهد، قرار میگیرد و روش کاری خود را متناسب با نیازهای متحول طرفین دعاوی و داوران پرونده‌ها همسو میسازد. دیوان داوری برای مدیریت و نظارت بر جریان داوری‌هایی که به زبان‌های گوناگون در گوشه و کنار دنیا انجام میشود، دبیرخانه‌ای دارد که در محل اصلی اتاق بازرگانی بین‌المللی در پاریس، مستقر است و به طور منظم با داوران و اصحاب دعوا در پرونده‌های گوناگون در تماس است و در واقع رابط بین اشخاص و دیوان است.

گرچه قواعد داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی مشخصاً برای داوری بین‌المللی طراحی و تدوین شده، اما در

دعاوي داخلي و غير بين المللـي هم
ميتوانـد با توافق طرفـين مورـد استـفادـه
قرار گـيرـد.

نـموـنه شـرـط دـاـورـي اـتـاق باـزـرـگـانـي بيـنـالـملـلـي

براي استـفادـه اـز دـاـورـي اـتـاق، كـافـي
است طـرفـين ضـمن قـرارـداد يـا معـاملـه
اـصـلي يـا بـه صـورـت جـداـگـانـه توـافـق كـنـنـد
كـه اختـلافـات و دـعـاوـي فيـماـبـين مـطـابـق
قوـاعـد دـاـورـي اـتـاق باـزـرـگـانـي بيـنـالـملـلـي
حلـ و فـصـل خـواـهـد شـد. اـتـاق تـوصـيه كـرـده
كـه برـاي اـيـن منـظـور اـز عـبـارت زـيرـه
استـفادـه شـود:

«كـلـيـه اختـلافـات نـاشـي اـز اـيـن قـرارـداد
يـا مـربـوط بـه آـن مـطـابـق قـوـاعـد دـاـورـي
اـتـاق باـزـرـگـانـي بيـنـالـملـلـي، تـوـسـط يـكـ يـا
چـند نـفـر دـاـور كـه طـبق قـوـاعـد مـذـکـور
منـصـوب مـيـشـونـد، بـه طـور قـطـعي و نـهـائي
حلـ و فـصـل خـواـهـد شـد».

"All disputes arising out of or in connection with the present contract
shall be finally settled under the Rules of Arbitration of the
International Chamber of Commerce by one or more arbitrator
appointed in accordance with the said Rules".

همـانـطـورـكـه درـ مـقـالـه «ديـوانـ دـاـورـي
اـتـاق باـزـرـگـانـي» تـوضـيـح دـادـه شـدـه، نـظـام
داـورـي اـتـاق دـو رـكـن اـصـلي دـارـد: يـكـي
قوـاعـد دـاـورـي و دـوم سـازـمان دـاـورـي آـنـكـه
خـود مشـتمـل استـ بر دـيـوانـ دـاـورـي و
دبـيرـخـانـه آـنـ. قـوـاعـد دـاـورـي اـتـاق درـ

کلیه داوری‌هایی که به آن ارجاع شده،
اعمال می‌شود و دیوان داوری هم بر حسن
اجرای آن نظارت می‌کند.

شیوه اجرای عملکرد حقوقی دیوان و
حدود اختیارات آن نیز در قواعد داوری
آمده است، ولی طرز تشکیل، ساختار و
نحوه اداره امور دیوان در دو سند
دیگر که ضمیمه قواعد است یعنی
اساسنامه دیوان و قواعد داخلی آن
مقرر و مشخص شده است. علاوه بر این،
برای هزینه داوری اتاق که شامل
حق‌الزحمه داوران و هزینه‌های اداری
است، جدول‌ها و ضریب‌هایی وجود دارد که
در ضمیمه سوم قواعد آمده است.
بنابراین برای اطلاع جامعتر و دقیق‌تر
از نظام داوری اتاق باید علاوه بر
قواعد داوری آنکه نهایت اهمیت را
دارد، سه سند ضمیمه قواعد نیز به
صورت یک مجموعه مورد توجه و بررسی
قرار گیرد.

به همین لحاظ علاوه بر ترجمه فارسی
قواعد داوری اتاق بازرگانی، سه فقره
ضمائم آن نیز ترجمه شده که همراه با
متن انگلیسی آنها مجموعه اسناد
بین‌المللی این شماره مجله حقوقی را
تشکیل می‌دهد.

لازم به یادآوری است که متن رسمی
قواعد داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی
متن انگلیسی و فرانسه است و قواعد

مذکور به زبانهای گوناگون ترجمه شده است و اینک ترجمه فارسی آن نیز منتشر میشود.

فهرست قواعد داوری اتفاق بازگانی بین‌المللی

مقررات کلی

- ۴۴۹ ..... ماده ۱- دیوان بین‌المللی داوری .....
۴۵۰ ..... ماده ۲- تعاریف .....
۴۵۰ ..... ماده ۳- ابلاغ‌ها، مراسلات، مواعده زمانی .....

شروع داوری

- ۴۵۱ ..... ماده ۴- درخواست داوری .....
۴۵۳ ..... ماده ۵- پاسخ به درخواست داوری؛ دعوای تقابل .....
۴۵۴ ..... ماده ۶- آثار موافقتنامه داوری .....

مرجع داوری

- ۴۵۵ ..... ماده ۷- مقررات کلی .....
۴۵۶ ..... ماده ۸- تعداد داوران .....
۴۵۷ ..... ماده ۹- نصب و تأیید داور .....
۴۵۹ ..... ماده ۱۰- داوری چندطرفه .....
۴۶۰ ..... ماده ۱۱- جرح داوران .....
۴۶۰ ..... ماده ۱۲- تعویض داوران .....

جریان داوری

- ۴۶۱ ..... ماده ۱۳- تسلیم پرونده به هیئت داوری .....
۴۶۲ ..... ماده ۱۴- محل داوری .....
۴۶۲ ..... ماده ۱۵- قواعد حاکم بر رسیدگی .....
۴۶۲ ..... ماده ۱۶- زبان داوری .....
۴۶۳ ..... ماده ۱۷- قواعد حقوقی حاکم بر ماهیت .....
۴۶۳ ..... ماده ۱۸- قرارنامه داوری؛ زمان‌بندی رسیدگی .....
۴۶۴ ..... ماده ۱۹- ادعاهای جدید .....
۴۶۵ ..... ماده ۲۰- تعیین واقعیات مربوط به موضوع دعوا .....
۴۶۶ ..... ماده ۲۱- استماع شفاهی .....

۴۶۶	..... ماده ۲۲- ختم رسیدگی
۴۶۷	..... ماده ۲۳- دستور اقدامات مؤقت و تأمینی

رأی داوری

۴۶۸	..... ماده ۲۴- مهلت صدور رأی
۴۶۸	..... ماده ۲۵- صدور رأی
۴۶۸	..... ماده ۲۶- رأی مبتنی بر تراضی
۴۶۹	..... ماده ۲۷- بررسی رأی داوری توسط دیوان
۴۶۹	..... ماده ۲۸- ابلاغ، تودیع و قابلیت اجرای رأی
۴۷۰	..... ماده ۲۹- اصلاح و تفسیر رأی

هزینه‌ها

۴۷۱	..... ماده ۳۰- پیش‌پرداخت برای تأمین هزینه‌های داوری
۴۷۲	..... ماده ۳۱- تصمیم‌گیری در مورد هزینه‌های داوری

مقررات متفرقه

۴۷۳	..... ماده ۳۲- تغییر مواعده زمانی
۴۷۳	..... ماده ۳۳- اسقاط حق اعتراض
۴۷۳	..... ماده ۳۴- معافیت داوران از مسئولیت
۴۷۴	..... ماده ۳۵- قاعده کلی

ضمائم قواعد داوری

۴۷۵	..... ضمیمه ۱- اساسنامه دیوان بین‌المللی داوری اتاق
۴۷۷	..... ضمیمه ۲- قواعد داخلی دیوان بین‌المللی داوری اتاق
۴۸۱	..... ضمیمه ۳- هزینه‌ها و حق‌الرحمه داوری

قواعد داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی

(قابل اجرا از اول ژانویه ۱۹۹۸)

مقررات کلی

ماده ۱ - دیوان بین‌المللی داوری

۱. دیوان بین‌المللی داوری («دیوان») اتاق بازرگانی بین‌المللی («اتاق»)، رکن داوری وابسته به اتاق می‌باشد. «اساسنامه دیوان» منضم به این قواعد است. (ضمیمه شماره ۱) اعضاي دیوان توسط شورای اتاق منصوب می‌شوند. وظیفه دیوان عبارت است از تدارک و تمهید حل و فصل اختلافات تجاری که واجد طبع بین‌المللی باشند، برطبق قواعد داوری اتاق («قواعد»). معذالت در صورتیکه طرفین در موافقنامه داوری خود به دیوان اجازه داده باشند، دیوان می‌تواند حل و فصل اختلافات تجاری را که قادر طبع بین‌المللی باشد نیز مطابق این قواعد تمهید و تدارک کند.

۲. دیوان رأساً به دعاوی رسیدگی نمی‌کند، وظیفه دیوان عبارت است از اطمینان از اجرای این قواعد. دیوان،

«قواعد داخلی» خود را تهیه و تدوین خواهد کرد.

۳. رئیس دیوان، یا در غیاب او یا به درخواست او، یکی از نواب رئیس دیوان اجازه دارد تصمیمات فوری را از طرف دیوان اتخاذ نماید، مشروط به اینکه موضوع را به اولین جلسه بعدی دیوان اطلاع دهد.

۴. مطابق آنچه در قواعد داخلی دیوان پیشبینی شده، دیوان میتواند برای تصمیم‌گیری در بعضی موضوعات اختیارات خود را به کمیته یا کمیته‌هایی مرکب از اعضای دیوان واگذار نماید، مشروط به اینکه تصمیمات کمیته مذکور به اطلاع اولین جلسه بعدی دیوان برسد.

۵. مقرّ دبیرخانه دیوان («دبیرخانه») که تحت ریاست دبیرکل دیوان («دبیرکل») عمل میکند، در محل اداره مرکزی اتاق میباشد.

ماده ۲ - تعاریف

۱. در این قواعد:

(۱) «مرجع داوری» به معنای مرجع متشكل از یک یا چند نفر داور است.

(۲) «خواهان» به معنای یک یا چند خواهان، و «خوانده» نیز به معنای یک یا چند خوانده است.

(۳) «رأی» از جمله شامل رأي [دستور] موقت، رأي جزئی یا رأي نهایی است.

ماده ۳- ابلاغها، مراسلات، مواعده زمانی

۱. کلیه لوایح و سایر مراسله هایی که هریک از طرفهای دعوا تسلیم میکند و نیز مدارک منضم به آنها باید به تعداد نسخه های کافی تهیه شود به نحوی که یک نسخه به هریک از طرفهای دعوا، یک نسخه به هریک از داورها، و یک نسخه به دبیرخانه دیوان داده شود. نسخه ای از کلیه مراسلاتی که مرجع داوری با طرفین انجام میدهد، باید به دبیرخانه نیز ارسال شود.

۲. کلیه ابلاغها یا مراسلات که دبیرخانه یا مرجع داوری انجام میدهد به آخرین آدرس طرف مربوط یا نماینده او که آدرس آن طرف محسوب میشود و توسط خود آن طرف یا طرف مقابل اعلام شده، ارسال میشود. ابلاغها یا مراسلات میتواند از

طريق تحويل (دستي) در قبال رسید، پست سفارشي، پست سريع السير، دورنگار، تلکس، تلگرام يا ساير طرق ارتباط از راه دور که متضمن ثبت و ضبط سابقه ارسال باشد، انجام گيرد.

۳. تاريخ هر ابلاغ يا مراسله اي، همان تاريخي است که ابلاغ يا مراسله مربوط توسط مخاطب يا نماينده اودريافت شده، يا اگر مطابق مقررات بند قبل ارسال شود، تاريخي است که دريافت شده محسوب ميشود.

۴. مواعيد زمانی مذكور در اين قواعد يا مهلتهايی که تحت اين قواعد تعیین ميشود، از روز بعد از تاريخي که ابلاغها يا مراسلات طبق بند بالا دريافت شده محسوب ميشود، شروع ميگردد. اگر در کشوری که ابلاغ يا مراسله انجام شده روز بعد از ابلاغ، تعطيل رسمي يا روز غيرکاري باشد، مهلت از اولين روز بعد از تعطيل يا روز غيرکاري آغاز خواهد شد. تعطيلات رسمي و ايام غيرکاري داخل در مهلت، جزو مهلت محسوب ميشود. اگر آخرين روز مهلت در کشوری که ابلاغ يا مراسله دريافت شده محسوب ميشود، مصادف

با تعطیل یا روز غیرکاری باشد، مهلت در پایان اولین روز بعد از آن منقضی خواهد شد.

شروع داوری

ماده ۴ - درخواست داوری

۱. طرفی که میخواهد به داوری مطابق این قواعد مراجعه و استناد کند، باید درخواست داوری خود را («درخواست») به دبیرخانه تسلیم کند و دبیرخانه موظف است وصول آن را با ذکر تاریخ وصول، به خواهان و خوانده ابلاغ کند.

۲. تاریخ وصول درخواست داوری به دبیرخانه، از جمیع جهات تاریخ شروع جریان داوری محسوب میشود.

۳. درخواست داوری باید، از جمله، مشتمل بر موارد زیر باشد:

الف - اسم کامل، مشخصات و آدرس هریک از طرفین؛

ب - توضیح ماهیت اختلافات و نیز اوضاع و احوالی که منجر به بروز ادعا شده است؛

ج - بیان خواسته مورد تقاضا، و

حتی المقدور ذکر مبلغ خواسته؛

د - ذکر قرارداد مربوط و خصوصاً
موافقتنامه داوری؛

ه - توضیح درباره تعداد داوران و
نحوه انتخاب ایشان برطبق مواد ۸ و ۹ و
۱۰ این قواعد و نیز معرفی داور خود
مطابق مواد مذکور؛

و - اظهارنظر درباره محل داوری،
قانون حاکم و زبان داوری.

۴. خواهان مکلف است درخواست داوری
خود را به تعداد نسخ لازم طبق ماده ۳
(۱)، تسليم کند و نیز پیشپرد اخت
هزینه های اداری را مطابق ضمیمه ۳ این
قواعد (هزینه های داوری و حق الزحمه
داوران) که در تاریخ تقدیم درخواست
لازم الاجرا است، پرداخت نماید. درصورتی که
خواهان به این وظائف عمل نکند دبیرخانه
مهلتی را جهت رعایت آنها توسط خواهان
تعیین خواهد کرد که در صورت عدم رعایت،
پرونده بسته خواهد شد، اما به حق
خواهان برای طرح مجدد همان ادعا در
تاریخ بعدی و طی درخواست داوری جدید
لطمہ ای وارد نخواهد شد.

۵. دبیرخانه پس از دریافت درخواست

داوري و ضمائم آن در نسخ کافي و پس از آنکه پيشپرداخت مقرر را دريافت نمود، نسخه اي از آن را جهت «پاسخ به درخواست داوری» برای خوانده ارسال ميکند.

۶. درصورتيكه درخواست داوری راجع به روابط حقوقی باشد که در مورد آن قبلاً بين همان طرفين جريان داوری تحت اين قواعد مطرح شده، ديوان داوری اتقاي ميتواند به درخواست هر يك از طرفهای دیگر، ادعاهای مطروحه در درخواست داوری جدید را در داوری مقدم ادغام و ضميمه نماید، مشروط به اينکه در داوری مقدم هنوز قرارنامه داوری به امضاء نرسيده باشد یا ديوان آن را تصويب نكرده باشد. اما پس از امضای قرارنامه داوری یا تصويب آن در ديوان، ادغام ادعاهای جدید در داوری مقدم موکول به رعایت مفاد ماده ۱۹ اين قواعد خواهد بود.

ماده ۵ - پاسخ به درخواست داوری؛ دعواي تقابل

۱. خوانده موظف است ظرف ۳۰ روز از تاريخ درياافت درخواست داوری از دبيرخانه، پاسخ آن را بدهد که باید، از

جمله، مشتمل بر موارد زیر باشد:
الف - نام کامل، مشخصات و آدرس
خوانده؛

ب- اظهارنظر درباره ماهیت اختلاف و
اوپاع و احوالی که منتهی به بروز ادعا
شده است،

ج- پاسخ به خواسته مطروحه؛
د- توضیح درباره تعداد داوران و
نحوه انتخاب آنها در پرتو پیشنهاد
خواهان و برطبق مواد ۸ و ۹ و ۱۰ این
قواعد، و نیز معرفی داور خود مطابق
مواد مذکور؛

ه- اظهارنظر درباره محل داوری،
قانون حاکم و زبان داوری.

۲. دبیرخانه میتواند مهلت پاسخ
خوانده را تمدید نماید، مشروط به اینکه
خوانده ضمن درخواست تمدید خود، در مورد
تعداد داوران و انتخاب ایشان و نیز در
صورت لزوم معرفی داور خود طبق مواد ۸ و
۹ و ۱۰ اظهارنظر و اقدام کرده باشد. در
صورت قصور خوانده در این خصوص، دیوان
مطابق این قواعد اقدام و عمل میکند.

۳. پاسخ به درخواست داوری باید به
تعداد نسخ مذکور در ماده ۳(۱) به

دبيرخانه تحويل شود.

۴. دبيرخانه نسخه اي از پاسخ خوانده و ضمائم آن را برای خواهان ارسال مینماید.

۵. هرگونه ادعای متقابل توسط خوانده باید همراه پاسخ او به درخواست داوری مطرح شود و باید حاوی موارد زیر باشد:

الف توضیح ماهیت اختلاف و اوضاع و احوالی که منجر به ادعای متقابل شده است؛

ب - بیان خواسته متقابل و حتی المقدور ذکر مبلغ آن.

۶. خواهان باید ظرف ۳۰ روز از تاریخ دریافت دعوای متقابل که از طریق دبيرخانه برای او ارسال شده، جواب آن را بدهد. دبيرخانه میتواند این مهلت را تمدید کند.

ماده ۶ - آثار موافقتنامه داوری

۱. در مواردی که طرفین موافقت کرده اند به داوری تحت این قواعد مراجعه کنند، مفروض است که به قواعدی مراجعه کرده اند که در تاریخ شروع جریان داوری

لازم الاجرا است، مگر اینکه توافق کرده باشند داوری مطابق قواعد موجود در تاریخ انعقاد موافقتنامه داوری انجام شود.

۲. در صورتیکه خوانده از پا سخ به درخواست داوری به نحویکه در ماده ۵ این قواعد مقرر شده امتناع ورزد، و نیز در صورتیکه هریک از طرفها نسبت به وجود موافقتنامه داوری یا اعتبار یا حوزه شمول آن ایراد کند؛ چنانچه دیوان داوری اتفاق قانع شود که علیالظاهر^۱ موافقتنامه داوری تحت این قواعد وجود دارد، جریان داوری ادامه خواهد یافت، بدون اینکه تصمیم دیوان در این خصوص لطمه‌ای به قابلیت استماع یا ماهیت این قبیل ایرادات وارد کند. در این صورت، اتخاذ هرگونه تصمیم (نهایی) درباره صلاحیت، با خود مرجع داوری است. در صورتیکه دیوان قانع نشود که علیالظاهر موافقتنامه داوری وجود دارد، مراتب به طرفین ابلاغ می‌شود که ادامه داوری ممکن نیست. در این صورت، برای هریک از طرفین این حق باقی است که درباره وجود یا

---

1. prima facie.

فقدان موافقتنامه داوری لازم الاجرا به
دادگاه صالح مراجعه کند.

۳. چنانچه هریک از طرفین از شرکت
در داوری یا هریک از مراحل آن قصور
ورزد یا امتناع کند، جریان داوری
علی‌رغم چنین قصور و امتناعی ادامه
خواهد یافت.

۴. جز در مواردی که طور دیگری بین
طرفین توافق شده باشد، به صرف این ادعا
که قرارداد اصلی باطل و بیاعتبار بوده
یا اساساً وجود ندارد، صلاحیت مرجع داوری
متوقف نمی‌شود، مشروط به اینکه مرجع
داوری اعتبار موافقتنامه داوری را
احراز نماید. صلاحیت مرجع داوری برای
تصمیم‌گیری درباره حقوق طرفین و نیز
رسیدگی به ادعاهای ایرادات آنها
همچنان مستقر و معتبر است، ولو اینکه
قرارداد اصلی احیاناً وجود نداشته یا
باطل بوده باشد.

مرجع داوری

ماده ۷- مقررات کلی

۱. داور باید مستقل از طرفین داوری

باشد، و در طول داوری نیز مستقل باقی بماند.

۲. کسی که قرار است داور باشد، باید قبل از معرفی به این سمت یا تأیید نصب او توسط دیوان داوری اتاق، اعلامیه‌ای مکتوب مبنی بر استقلال خود امضا کند، و نیز مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوال را که ممکن است (به لحاظ کیفیتی که دارند) استقلال او را در نظر طرفین با تردید مواجه سازد، نزد دبیرخانه افشاء کند. دبیرخانه این قبیل اطلاعات را به صورت کتبی به طرفین میدهد و مهلتی را جهت اظهارنظر آنها تعیین مینماید.

۳. داور مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوال از نوع مذکور در بند بالا را که در جریان داوری حادث شود فوراً و به صورت کتبی به دبیرخانه و به طرفین اعلام و افشاء کند.

۴. تصمیم دیوان داوری اتاق در مورد انتصاب، تأیید، جرح یا تعویض داور قطعی است و دلایل چنین تصمیمی نیز اعلام نخواهد شد.

۵. پس از قبول سمت، داور متعهد است

مسئولیت‌های خود را مطابق این قواعد انجام دهد.

۶. مرجع داوری مطابق مفاد مواد ۸ و ۹ و ۱۰ این قواعد تشکیل می‌شود، مگر در اموری که خود طرفین طور دیگری توافق کرده باشند.

ماده ۸- تعداد داوران

۱. رسیدگی و تصمیم‌گیری درباره اختلافات مطروحه توسط داور منفرد یا سه نفر داور صورت می‌گیرد.

۲. چنانچه طرفین درباره تعداد داوران توافقی نکرده باشند، دیوان یک نفر داور را به عنوان داور منفرد منصوب خواهد کرد، مگر اینکه به‌نظر دیوان اختلاف مطروحه طوری باشد که نصب سه نفر داور را اقتضاء کند. در این صورت، خواهان باید ظرف ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ تصمیم دیوان در این مورد، یک نفر داور تعیین و معرفی نماید و خوانده نیز باید ظرف ۱۵ روز از تاریخ وصول ابلاغیه مربوط به معرفی داور خواهان، داور خود را معرفی کند.

۳. در مواردی که طرفین توافق کرده

باشد اختلافات توسط داور منفرد حل و فصل شود، میتوانند با توافق داور منفرد را انتخاب و جهت تأیید دیوان داوری اتاق معرفی کنند. اگر طرفین نتوانند طرف ۳۰ روز از تاریخ وصول درخواست داوری به طرف مقابل یا طرف هر مهلت اضافی که دبیرخانه به آنها داده، به چنین توافقی دست یابند داور منفرد توسط دیوان منصوب خواهد شد.

۴. در مواردی که قرار است اختلافات به سه داور ارجاع شود، هریک از خواهان و خوانده، حسب مورد ضمن درخواست داوری یا پاسخ آن، باید یک نفر داور خود را جهت تأیید دیوان تعیین و معرفی کند. در صورت استنکاف هریک از طرفین از معرفی داور، نصب داور بر عهده دیوان است. داور ثالث که به عنوان رئیس مرجع (هیئت) داوری نیز عمل میکند توسط دیوان منصوب میشود، مگر اینکه طرفین برای نصب او ترتیبات دیگری را توافق کرده باشد که در این صورت تعیین داور ثالث موكول به تأیید او وفق ماده ۹ این قواعد خواهد بود. در صورتی که ترتیبات مورد توافق طرفین برای تعیین داور ثالث، به معرفی

داور مذکور ظرف مهلتی که خود طرفین قرار داده اند یا دیوان تعیین میکند، منجر نشود، داور ثالث توسط دیوان منصوب خواهد شد.

ماده ۹- نصب و تأیید داور

۱. دیوان در هنگام تأیید یا نصب داور؛ تابعیت، اقامتگاه و سایر روابط کسی را که قرار است به عنوان داور تأیید یا نصب شود با کشورهای متبع طرفین یا سایر داوران، و همچنین در دسترس بودن و توانایی او در اداره داوری مطابق این قواعد در نظر میگیرد. در مواردی که دبیرکل برطبق ماده ۹(۲) داوران را تأیید میکند نیز به همین نحو عمل خواهد شد.

۲. دبیرکل میتواند کسانی را که توسط طرفین یا براساس توافق خاص ایشان معرفی میشوند، به عنوان داور عضو مرجع داوری، داور منفرد یا رئیس مرجع (هیئت) داوری تأیید نماید، مشروط به اینکه داور مربوط اعلامیه مستقل بودن خود را بدون ذکر هیچ قید و شرطی صادر و تسليم کرده باشد یا اگر اعلامیه او حاوی قید و

شرط است، مورد اعتراف واقع نشده باشد.
تأیید دبیرکل در این قبیل موارد باید
به اولین جلسه بعدی دیوان گزارش شود.
اگر نظر دبیرکل بر عدم تأیید شخصی باشد
که به عنوان داور عضو مرجع داوری، داور
منفرد یا رئیس مرجع (هیئت) داوری معرفی
شده، موضوع به دیوان داوری اتاق ارجاع
خواهد شد.

۳. در مواردی که قرار است دیوان
داوری اتاق داور منفرد یا رئیس مرجع
(هیئت) داوری را نصب کند، این انتصاب
را پس از اخذ پیشنهاد از کمیته ملی
اتاق در کشوری که بهنظر او مناسب باشد،
انجام خواهد داد. اگر دیوان پیشنهاد
کمیته ملی مربوط را نپذیرد یا کمیته
ملی از ارائه پیشنهاد ظرف مهلت مقرر
توسط دیوان خودداری کند، دیوان میتواند
تقاضای خود را تکرار کند یا از کمیته
ملی کشور دیگری که مناسب میداند،
درخواست کند شخصی را پیشنهاد نماید.

۴. در مواردی که بهنظر دیوان اوضاع
و احوال اقتضا کند، دیوان میتواند داور
منفرد یا رئیس مرجع (هیئت) داوری را از
کشوری که کمیته ملی ندارد

انتخاب کند، به شرط آنکه هیچیک از طرفین ظرف مهلتی که تعیین می‌شود اعتراضی به آن نکنند.

۵. داور منفرد یا رئیس مرجع (هیئت) داوری باید تابعیت کشوری غیر از کشور متبوع طرفهای دعوا را داشته باشد. مع ذالک، در اوضاع و احوال مقتضی و به شرط اینکه هیچیک از طرفها ظرف مهلت مقرر برای این منظور اعتراضی نکنند، دیوان می‌تواند داور منفرد یا رئیس مرجع (هیئت) داوری را از اتباع کشور متبوع هریک از طرفها برگزیند.

۶. در مواردی که قرار است دیوان از جانب طرف مستنکف، داور را نصب کند این انتصاب را متعاقب اخذ پیشنهاد از کمیته ملی کشور متبوع آن طرف انجام خواهد داد. اگر دیوان پیشنهاد کمیته ملی مذکور را نپذیرد یا کمیته ملی مربوط از ارائه پیشنهاد ظرف مهلت مقرر توسط دیوان خودداری کند، یا کشور متبوع آن طرف فاقد کمیته ملی باشد، دیوان آزاد است کسی را که خود مناسب تشخیص میدهد منصوب کند. دبیرخانه، مراتب را به کمیته ملی کشور متبوع آن طرف، در

صورتی که کمیته ملی داشته باشد، اطلاع خواهد داد.

ماده ۱۰ - داوری چندطرفه

۱. در مواردی که هریک از طرفین دعوا، اعم از خواهان یا خوانده، متعدد باشد و اختلاف هم باید به هیئت داوری سه نفره ارجاع شود، خواهان‌های متعدد باید متفقاً یک داور و خواندگان متعدد نیز باید متفقاً یک داور را برای تأیید دیوان وفق ماده ۹، تعیین و معرفی نمایند.

۲. در صورت عدم معرفی داور مشترک توسط طرف مربوط و نیز در صورتی که همه طرفهای ذیربط نتوانند درباره نحوه تشکیل مرجع داوری توافق کنند، دیوان داوری اتاق همه اعضاي مرجع داوری را منصوب و یکی از ایشان را نیز به عنوان رئیس هیئت تعیین مینماید. در این قبیل موارد، دیوان آزاد است با رعایت ماده ۹ در صورتی که رعایت آن را مناسب بداند، هرکسی را که برای داور بودن مناسب تشخیص میدهد، انتخاب کند.

ماده ۱۱- جرح داوران

۱. جرح داور اعم از اینکه مبتنی بر ادعای عدم استقلال او یا سایر علل باشد، باید طی لایحه کتبی حاوی شرح حقایق و اوضاع و احوال مبنای جرح، به دبیرخانه تسلیم شود.
۲. برای اینکه جرح از نظر شکلی قابل استماع باشد، باید ظرف ۳۰ روز از تاریخ دریافت ابلاغیه نصب داور یا از تاریخ تأیید او توسط دیوان داوری اتاق، یا ظرف ۳۰ روز از تاریخی که طرف جرح‌کننده از حقایق و اوضاع و احوال مبنای جرح مطلع شده - در صورتی‌که چنین تاریخی بعد از تاریخ دریافت ابلاغیه مذکور باشد - مطرح شود.
۳. دیوان درباره قابل استماع بودن جرح از نظر شکلی تصمیم می‌گیرد و اگر مقتضی باشد در همان زمان درباره ماهیت جرح نیز رسیدگی و اتخاذ تصمیم می‌کند، اما تصمیم‌گیری باید بعد از این باشد که دبیرخانه به داور مربوط و به طرف یا طرفهای مقابل و نیز سایر اعضا هیئت داوری امکان اظهارنظر کتبی ظرف مهلت مناسب را داده باشد. اظهارنظرهای کتبی

هريق از طرفين و داوران راجع به جرح به
کلیه طرفها و داوران داده ميشود.

ماده ۱۲- تعويض داوران

۱. در صورت مرگ داور، قبول استعفای او یا قبول جرح او توسط ديوان و نيز در صورت درخواست همه طرفها، داور تعويض خواهد شد.
۲. در صورتيكه به تشخيص و تصميم ديوان داور عملاً یا قانوناً از انجام مأموريت خود معذور باشد، یا وظائف خود را برطبق اين قواعد یا ظرف مهلتهاي تعين شده انجام ندهد، ديوان رأساً به ابتکار خود او را عوض ميكند.
۳. هرگاه ديوان بخواهد براساس اطلاعاتي که به او رسيده ماده ۱۲ (۲) را اجرا کند، باید ابتدا به داور مربوط، طرفين و ساير اعضاي هيئت داوری امكان اظهارنظر كتبی ظرف مهلت مناسب را بدهد و سپس اقدام نماید. اين اظهارنظرها باید به همه طرفها و داوران داده شود.
۴. در مواردي که داور باید عوض شود، ديوان ميتواند به صرف تشخيص خود تصميم بگيرد که برای تعويض داور از

همان روش اصلی معرفی داور پیروی کند یا نه. پس از اینکه مرجع داوری جدید تکمیل و تشکیل شد، دیوان پس از کسب نظر از طرفین تصمیم خواهد گرفت که آیا لازم است رسیدگی‌های قبلی در نزد مرجع داوری جدید تجدید شود، و اگر آری تا چه حدودی باید تجدید شود.

۵. در مرحله بعد از اعلام ختم رسیدگی، دیوان میتواند، در صورتی‌که مناسب تشخیص دهد، تصمیم بگیرد که به جای تعیین جانشین برای داور متوفی یا داوری که مطابق ماده ۱۲ (۱) و (۲) برکنار شده، همان داوران باقی‌مانده داوری را ادامه دهند. دیوان باید هنگام اتخاذ چنین تصمیمی، نظرات داوران باقی‌مانده و نظرات طرفها و نیز سایر اموری را که تحت اوضاع و احوال موجود در آن زمان مناسب بداند، ملحوظ دارد.

جريان داوری

ماده ۱۳ - تسلیم پرونده به هیئت داوری
دبیرخانه، بلافاصله پس از تشکیل
مرجع داوری پرونده را به آن تسلیم

میکند، مشروط به اینکه پیشپرد اخت هزینه‌ها که دبیرخانه در این مقطع مطالبه کرده، پرداخت شده باشد.

ماده ۱۴- محل داوری

۱. محل داوری توسط دیوان تعیین خواهد شد، مگر اینکه طرفین در مورد محل توافق کرده باشند.

۲. مرجع داوری میتواند پس از مشورت با طرفین، جلسات استماع و ملاقات‌ها را در هر محلی که مناسب بداند برگزار نماید، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند.

۳. مرجع داوری میتواند در هر محلی که مناسب تشخیص دهد، شور و تبادل نظر کند.

ماده ۱۵- قواعد حاکم بر رسیدگی

۱. جریان رسیدگی نزد مرجع داوری تابع این قواعد است و در اموری که این قواعد ساكت باشد، تابع قواعدی است که خود طرفین تعیین میکند یا در صورتی که طرفین تعیین نکرده باشند، مرجع داوری تعیین مینماید؛ اعم از اینکه در قواعد

مذکور به مقررات دادرسی در یک قانون
داخلی که باید در داوری اعمال شود؛
اشاره‌ای شده باشد یا نه.

۲. مرجع داوری باید در کلیه دعاوی
منصفانه و بیطرفانه عمل کند و اطمینان
حاصل کند که هریک از طرفها از فرصت
معقولی برای ارائه ادعاهای خود
برخوردار شده‌اند.

ماده ۱۶- زبان داوری

در صورت عدم توافق طرفین در مورد
زبان داوری، مرجع داوری زبان یا
زبان‌های مورد استفاده در داوری را با
در نظر گرفتن کلیه اوضاع و احوال مرتبط
از جمله زبان قرارداد، تعیین خواهد
نمود.

ماده ۱۷- قواعد حقوقی حاکم بر ماهیت

۱. طرفین می‌توانند قواعد حقوقی را
که مرجع داوری باید در ماهیت دعوا
اعمال کند، با توافق تعیین نمایند. در
غیاب چنین توافقی، مرجع داوری قواعد
حقوقی را که خود مناسب تشخیص دهد،
اعمال نماید.

۲. در کلیه موارد مرجع داوری باید شروط قرارداد و عرف تجاري ذیربط را نیز ملاحظه نماید.

۳. مرجع داوری فقط درصورتی اختیار دارد به صورت سازشده دوستانه [کددامنشی]^۲ عمل کند یا براساس «آنچه منصفانه و خوب است» [عدل و انصاف]^۳ تصمیم بگیرد که طرفین چنین اجازه ای به اوداده باشند.

ماده ۱۸— قرارنامه داوری؛ زمانبندی رسیدگی

۱. همینکه مرجع داوری پرونده را از دبیرخانه تحويل گرفت باید براساس اسناد و مدارک و اصله یا با حضور طرفین، و در پرتو آخرين لوایح ایشان سندی را تنظیم کند که شرح وظائف و مأموریت آن را مشخص مینماید [قرارنامه داوری]^۴. این سند باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

الفـ اسم و مشخصات کامل طرفین؛

بـ آدرس طرفین که ابلاغها و مراسلات

---

2. amiable compositeur.

3. ex aequo et bono.

4. terms of reference.

در طول جریان داوری به آن ارسال شود؛
ج - خلاصه‌ای از ادعاهای طرفین و
خواسته هریک از ایشان، و تا حدودی که
ممکن باشد ذکر مبلغ خواسته اصلی و
خواسته متقابل؛

د - تحریر محل نزاع و موضوعاتی که
باید تصمیم‌گیری شود، مگر اینکه به‌نظر
دیوان این کار نامناسب باشد؛

هـ - اسم کامل، مشخصات و آدرس
دوان؛

و - محل داوری؛

ز - ذکر مشخصات آیین دادرسی حاکم، و
نیز درصورتی‌که به دیوان اختیار داده
شده به صورت کخدامنشی یا برآساس آنچه
خوب و منصفانه است تصمیم بگیرد، ذکر
آن.

۲. قرارنامه داوری باید توسط طرفها
و مرجع داوری امضا شود. مرجع داوری
باید ظرف دو ماه از تاریخی که پرونده
به او تحویل شده، قرارنامه داوری را که
به امضا طرفین و مرجع مذکور رسیده، به
دیوان تسلیم نماید. دیوان میتواند این
مهلت را به درخواست مرجع داوری که باید
مدل باشد، یا به ابتکار و تصمیم خود

در صورتی که آن را ضروري بداند، تمدید کند.

۳. اگر یکي از طرفها از مشاركت در تنظيم قرارنامه داوری یا از امضاي آن امتناع ورزد، قرارنامه داوری جهت تصويب به ديوان تسلیم خواهد شد. با امضاي قرارنامه داوری مطابق ماده ۱۸ (۲) یا تصويب آن توسط ديوان، جريان داوری ادامه مييابد.

۴. در اثنای تنظيم قرارنامه داوری یا در اسرع وقت ممکن پس از آن، مرجع داوری باید بعد از مشورت با طرفين، برنامه زمانبندی را که در نظر دارد داوری را مطابق آن انجام دهد، طی سند جدالگانه اي تنظيم و برای طرفين و ديوان ارسال کند. هرگونه اصلاح و تغيير در برنامه زمانبندی باید به طرفين و ديوان اطلاع داده شود.

ماده ۱۹ - ادعاهای جدید

پس از اينکه قرارنامه داوری امضا شد یا به تصويب ديوان رسيد، هيجيك از طرفها نميتواند ادعاي جديدي، اعم از ادعاي اصلي یا متقابل، که خارج از

چارچوب آن سند باشد مطرح سازد، مگر اینکه مرجع داوری با توجه به ماهیت ادعاهای جدید و نیز با توجه به مرحله داوری و سایر اوضاع و احوال مرتبط، اجازه طرح آن را بدهد.

ماده ۲۰- تعیین واقعیات مربوط به موضوع دعوا

۱. مرجع داوری باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن، واقعیات مربوط به موضوع دعوا را به طریق مناسب تعیین و احراز کند.

۲. پس از بررسی لوایح کتبی طرفین و نیز کلیه مدارک استنادی، مرجع داوری با درخواست هریک از طرفها یا در صورت عدم درخواست ایشان بنا به تشخیص خود، جلسه استماع تشکیل و اظهارات شفاهی طرفین را در حضور یکدیگر استماع نماید.

۳. مرجع داوری میتواند اظهارات شفاهی شهود، کارشناسان منصوب طرفین یا هر شخص دیگر را، با حضور طرفین یا در غیاب طرفین مشروط به اینکه مراتب صحیحاً به ایشان ابلاغ شده باشد، استماع نماید.

۴. مرجع داوری میتواند پس از مشورت با طرفین، یک یا چند کارشناس را منصوب،

مأموریت ایشان را معلوم و گزارش ایشان را دریافت نماید. به درخواست هریک از طرفها، باید به او امکان داده شود که کارشناس منصوب دیوان را در جلسه استماع حضوری مورد سؤال قرار دهند.

۵. مرجع داوری میتواند هر زمان در طول جریان داوری، به هریک از طرفین ابلاغ کند که ادله و مستندات اضافی ارائه نماید.

۶. مرجع داوری میتواند صرفاً براساس مدارک کتبی که طرفین تسلیم کرده‌اند نسبت به موضوع دعوا اتخاذ تصمیم کند، مگر اینکه یکی از طرفین درخواست جلسه استماع شفاهی کند.

۷. مرجع داوری میتواند برای حفظ اسرار تجاری و اطلاعات محترمانه اقدامات لازم را به عمل آورد.

ماده ۲۱ - استماع شفاهی

۱. چنانچه قرار است جلسه استماع تشکیل شود، مرجع داوری باید با ارسال اخطاریه و با اعطای مهلت معقول، به طرفین اطلاع دهد که در روز و در محلی که برای جلسه استماع تعیین کرده، حاضر

شوند.

۲. در صورتی که هریک از طرفها، علی‌رغم اینکه مراتب صحیحاً به او ابلاغ شده از حضور در جلسه استماع بدون عذر موجه خودداری ورزد، مرجع داوری می‌تواند استماع را برگزار کند و ادامه دهد.

۳. اداره جلسه استماع تماماً با مرجع داوری است و همه طرفها حق دارند در آن حضور یابند. اشخاصی که سمت و نقشی در داوری ندارند، اجازه حضور در جلسه استماع را ندارند، مگر با تصویب مرجع داوری و طرفین.

۴. طرفین می‌توانند شخصاً یا از طریق نمایندگان مجاز خود، در جلسه حاضر شوند. علاوه بر این، طرفین می‌توانند از دستیاری مشاوران خود نیز در جلسه برخوردار باشند.

ماده ۲۲ - ختم رسیدگی

۱. مرجع داوری پس از اینکه قانع شد که طرفها از فرصت معقولی برای ارائه مطالب خود برخوردار بوده‌اند، ختم رسیدگی را اعلام می‌کند. پس از ختم رسیدگی، هیچ لایحه یا بحث و استدلال جدید

و نیز هیچ دلیل جدیدی قابل طرح و ارائه نیست، مگر به تقاضای مرجع داوری یا با اجازه آن.

۲. هنگامیکه مرجع داوری ختم رسیدگی را اعلام میکند، باید تاریخ تقریبی را که پیشنویس رأی داوری را تهیه و جهت تصویب دیوان وفق ماده ۲۷ تسلیم خواهد نمود، تعیین و به دیرخانه اعلام کند. مرجع داوری باید هرگونه تعویق و تأخیر در این تاریخ را به دیرخانه اعلام کند.

ماده ۲۳— دستور اقدامات موقت و تأمینی

۱. جز در مواردی که طرفین طور دیگری توافق کرده اند، همینکه پرونده به مرجع داوری تسلیم شد مرجع داوری میتواند به درخواست هریک از طرفین دستور اقدامات موقت یا تأمینی را که مناسب تشخیص دهد صادر کند. مرجع داوری میتواند صدور چنین دستوری را موكول به سپردن تأمین مناسب از جانب متقاضی کند، برحسب اینکه مرجع داوری کدام را مناسب تشخیص دهد، دستور اقدامات موقت یا تأمینی را به صورت «دستور» که باید حاوی دلایل آن نیز باشد یا به صورت «رأی»،

مقرر خواهد کرد.

۲. قبل از تسلیم پرونده به مرجع داوری و در صورتیکه اوضاع و احوال اقتضا کند حتی از آن، طرفها میتوانند جهت اخذ دستور اقدامات موقت یا تأمینی به مراجع قضایی صالح مراجعه نمایند. مراجعه هریک از طرفها به مراجع قضایی برای درخواست دستور اقدامات موقت یا تأمینی از دادگاه یا برای اجرای چنین دستوری که مرجع داوری صادر نموده، به منزله نقض موافقتنامه داوری یا عدول از آن نیست، و تأثیری در اختیاراتی که برای مرجع داوری مقرر شده، نخواهد داشت. تقاضای دستور اقدامات موقت یا تأمینی از مقامات قضایی و نیز دستور مقامات مذکور در این مورد باید بدون تأخیر به دبیرخانه دیوان اطلاع داده شود. دبیرخانه نیز مرجع داوری را مطلع خواهد ساخت.

رأی داوری

ماده ۲۴ - مهلت صدور رأي

۱. مرجع داوری باید ظرف شش ماه رأي

نهایی خود را صادر کند. این مهلت از تاریخ درج آخرین امضا ذیل قرارنامه داوری توسط مرجع داوری یا هریک از طرفها، یا در صورت اجرای ماده ۱۸(۳) از تاریخ ابلاغ تصویب قرارنامه داوری در دیوان که دبیرخانه به مرجع داوری اطلاع داده، شروع خواهد شد.

۲. دیوان میتواند به درخواست مرجع داوری که موجه باشد، یا در مواردی که لازم بداند به تشخیص خود، این مهلت را تمدید کند.

ماده ۲۵- صدور رأی

۱. در مواردی که مرجع داوری مرکب از بیش از یک داور است، رأی داوری با اکثریت آراء صادر میشود. در صورتی که اکثریت حاصل نشود، رئیس مرجع داوری به تنها یی رأی را صادر میکند.

۲. رأی داوری باید مستدل و متضمن اسباب و علل حکم باشد.

۳. مفروض است که رأی در محل داوری و در تاریخ مذکور در ذیل آن، صادر شده است.

ماده ۲۶ - رأي مبتنی بر تراضی

اگر پس از تسلیم پرونده به مرجع داوری مطابق ماده ۱۳ این قواعد، طرفین به مصالحه دست یابند به درخواست طرفین و با موافقت مرجع داوری، مصالحه به صورت رأي مبتنی بر تراضی ثبت و صادر می‌شود.

ماده ۲۷ - بررسی رأي داوری توسط دیوان

مرجع داوری باید قبل از امضای رأي، پیشنویس آن را به دیوان تسلیم کند. دیوان میتواند رأي را از نظر شکلی اصلاح نماید و نیز میتواند بدون مداخله در آزادی عمل مرجع داوری در تصمیمگیری و رأي، توجه آن را به پاره‌ای نکات ماهوی جلب نماید. مادامکه دیوان رأي را از نظر شکلی تأیید نکرده، مرجع داوری نمیتواند اصدار رأي نماید.

ماده ۲۸ - ابلاغ، تودیع و قابلیت اجرای رأي

۱. پس از اینکه رأي صادر شد، دبیرخانه متن آن را که توسط مرجع داوری امضا شده به طرفین ابلاغ می‌کند – همواره مشروط به اینکه هزینه‌های داوری به طور

کامل توسط طرفین یا یکی از ایشان به اتاق بازرگانی بین‌المللی پرداخت شده باشد.

۲. در صورت درخواست در هر زمان، نسخ اضافی رأی که توسط دبیرکل تصدیق شده، در اختیار طرفین و نه اشخاص دیگر، قرار می‌گیرد.

۳. با توجه به نحوه ابلاغ رأی که مطابق بند ۱ این ماده صورت می‌گیرد، طرفین از ابلاغ رأی توسط مرجع داوری و به سایر طرق، صرفنظر می‌نماید.

۴. نسخه اصل رأی که مطابق این قواعد صادر شده، نزد دبیرخانه تودیع و نگهداری می‌شود.

۵. مرجع داوری و دبیرخانه دیوان برای انجام هرگونه تشریفات شکلی دیگری که لازم باشد، با طرفین همکاری و مساعدت می‌نمایند.

۶. رأی داوری نسبت به طرفین لازم الاجرا است. طرفین ضمن مراجعت به داوری تحت این قواعد متعهد می‌شوند که رأی داوری را بدون تأخیر اجرا نمایند و چنین تلقی می‌شود که حق اعتراض به رأی را، تا جایی که چنین اسقاطی بتواند

معتبر باشد، ساقط کرده اند.

ماده ۲۹ - اصلاح و تفسیر رأی

۱. مرجع داوری میتواند به ابتکار خود هرگونه اشتباه در نگارش، محاسبه یا تایپ رأی یا اشتباهات مشابه را اصلاح نماید، مشروط به اینکه اصلاح رأی ظرف ۳۰ روز از تاریخ صدور آن جهت تصویب به دیوان اعلام شود.

۲. تقاضای هر طرف برای اصلاح رأی در موارد مذکور در بند ۱ این ماده و نیز درخواست تفسیر رأی باید ظرف ۳۰ روز از تاریخ وصول رأی به او، به دبیرخانه تسلیم شود، و باید به تعداد نسخ کافی به شرح ماده ۱۱) باشد. پس از تسلیم تقاضای اصلاح یا تفسیر به مرجع داوری، مرجع داوری به طرف دیگر مهلت کوتاهی که معمولاً بیش از ۳۰ روز از تاریخ دریافت تقاضای مذکور نخواهد بود، میدهد تا نظرات خود را ارائه نماید. در صورتی که مرجع داوری تقاضای اصلاح و تفسیر را بپذیرد، باید پیشنویس تصمیم خود درباره اصلاح یا تفسیر رأی را ظرف ۳۰ روز پس از انقضای مهلتی که برای اظهارنظر به طرف

دیگر داده، یا ظرف هر مهلت دیگری که احیاناً دیوان میدهد، به دیوان تسليم کند.

۳. رأی اصلاحی یا تفسیری به صورت الحاقیة رأی اصلی صادر میشود و جزئی از آن محسوب میگردد. مفاد مواد ۲۵ و ۲۷ و ۲۸ حسب مورد نسبت به رأی اصلاحی یا تفسیری نیز اعمال میگردد.

هزینه‌ها

ماده ۳۰ - پیشپرداخت برای تأمین هزینه‌های داوری

۱. پس از وصول درخواست داوری، دبیرکل از خواهان میخواهد که به منظور تأمین هزینه‌های داوری تا مرحله تنظیم قرارنامه داوری، مبلغی را به عنوان پیشپرداخت موقت هزینه‌ها بپردازد.

۲. همین‌که عملی و ممکن باشد، دیوان مبلغ هزینه‌ها را به میزانی‌که برای تأمین حق‌الزحمه و مخارج داوران و نیز هزینه‌های اداری اتاق نسبت به ادعای اصلی و ادعای متقابل مطروحه کافی باشد، تعیین خواهد کرد. این مبلغ هر زمان در

طول داوری، قابل تعديل است. در مواردی که جدای از ادعای اصلی، ادعای متقابل هم مطرح شده دیوان میتواند پیشپرداخت هزینه ادعا و ادعای متقابل را به صورت جداگانه تعیین کند.

۳. پیشپرداخت هزینه‌ها که دیوان تعیین میکند، بالمناصفه توسط خواهان و خوانده قابل پرداخت است. مبلغ پیشپرداخت موقتی که خواهان در اجرای ماده ۳۰ (۱) پرداخت میکند، بابت سهم او از مبلغ تعیین شده توسط دیوان منظور میشود. اگر طرف مربوط از پرداخت سهم خود خودداری کند، هریک از طرفهای دیگر میتوانند کل پیشپرداخت هزینه‌های مربوط به ادعای اصلی یا ادعای متقابل را بپردازند. در مواردی که دیوان پیشپرداخت هزینه‌ها را وفق ماده ۳۰ (۲) به صورت جداگانه تعیین میکند، هریک از طرفین باید پیشپرداخت مربوط به ادعای خود را بپردازد.

۴. در صورتی که مطالبه پیشپرداخت هزینه‌ها اجابت نشود، دبیرکل میتواند پس از مشورت با مرجع داوری، به مرجع داوری دستور دهد که کار خود را متوقف سازد و

ضمناً مهلتي را که نباید کمتر از ۱۵ روز باشد برای پرداخت هزینه‌ها تعیین می‌کند که پس از انقضای آن (در صورت عدم پرداخت) چنین تلقی می‌شود که ادعای اصلی یا متقابل مربوط مسترد شده است. اگر طرف مربوط بخواهد به این اقدام اعتراض کند، باید ظرف مهلت مذکور درخواست کند که موضوع توسط دیوان رسیدگی شود. مسترد محسوب شدن ادعای اصلی یا متقابل به شرح فوق، مانع از این نخواهد بود که طرف مربوط همان ادعای اصلی یا متقابل را بعداً طی پرونده جدیدی دوباره مطرح کند.

۵. اگر یکی از طرفها نسبت به ادعای اصلی یا متقابل مدعی تهاتر شود، این ادعا هنگام تعیین پیشپرداخت هزینه‌های داوری، به همان صورتی که در مورد ادعای جدآگانه عمل می‌شود و از این حیث که ممکن است مرجع داوری ملزم شود به ادعای تهاتر به عنوان یک موضوع اضافی رسیدگی نماید؛ ملحوظ خواهد شد.

ماده ۳۱— تصمیم‌گیری در مورد هزینه‌های داوری

۱. هزینه‌های داوری شامل حق الزحمه و

هزینه‌های داوران و هزینه اداری اتاق بازرگانی بین‌المللی که دیوان مطابق جدول مورد اجرا در تاریخ شروع داوری تعیین می‌کند، حق‌الزحمه و هزینه‌های کارشناسانی که مرجع داوری منصوب می‌نماید و نیز شامل مخارج معقول حقوقی و غیرحقوقی است که طرفین در جریان داوری متحمل می‌شوند.

۲. دیوان می‌تواند در صورتی‌که با توجه به اوضاع و احوال استثنایی پرونده لازم بداند، حق‌الزحمه داوران را به مبلغی بیشتر یا کمتر از آنچه با اعمال ضرائب جدول مربوط به دست می‌آید، تعیین کند. تصمیم‌گیری درباره هزینه‌ها به جز آنچه دیوان تعیین می‌کند با مرجع داوری است که می‌تواند هر زمان در جریان داوری نسبت به آن اتخاذ تصمیم کند.

۳. میزان هزینه‌های داوری و اینکه کدامیک از طرفین باید آن را بپردازد یا به چه نسبتی باید بپردازد، باید در رأی نهایی داوری تعیین شود.

مقررات متفرقه

ماده ۳۲- تغییر مواعده زمانی

۱. طرفین میتوانند مهلتها و مواعده زمانی را که در این قواعد مقرر شده، با توافق کوتاهتر نمایند. هرگونه توافق در این مورد که بعد از تشکیل مرجع داوری باشد، فقط پس از تأیید مرجع داوری مؤثر خواهد بود.

۲. اگر به نظر دیوان، برای اینکه مرجع داوری یا دیوان بتوانند به مسئولیتهای خود طبق این قواعد عمل کنند، لازم باشد که مهلتها و مواعده زمانی که مطابق ماده ۳۲ (۲) تغییر و کا هشیافته، تمدید شود، دیوان میتواند به ابتکار خود رأساً آنها را تمدید کند.

ماده ۳۳- اسقاط حق اعتراض

در صورتیکه هریک از طرفها بدون اعتراض نسبت به هرگونه تخلف از این قواعد یا قواعد دیگری که حاکم بر جریان داوری است، یا تخلف از دستوراتی که مرجع داوری صادر کرده، یا تخلف از الزامات موافقتنامه داوری در مورد نحوه تشکیل مرجع داوری، یا در مورد نحوه انجام داوری؛ داوری را ادامه دهد، چنین

تلقی میشود که حق اعتراف خود را ساقط کرده است.

ماده ۳۴ - معافیت داوران از مسئولیت
داوران، دیوان و اعضای آن، اتاق بازرگانی بین‌المللی و کارکنان آن و نیز کمیته‌های ملی اتاق در قبال هرگونه فعل یا ترك فعل در رابطه با داوری، در مقابل هیچ شخصی مسئولیتی ندارد.

ماده ۳۵ - قاعده کلی
در کلیه موضوعاتی که صریحاً در این قواعد پیش‌بینی نشده، دیوان داوری اتاق و مرجع داوری مربوط مطابق روح این قواعد عمل می‌کند و کلیه مساعی را برای اطمینان از اینکه رأی داوری قانوناً قابل اجرا است، انجام خواهد داد.

ضمیمه شماره ۱ قواعد داوری:

اسانسنه دیوان بین‌المللی داوری

اتاق بازرگانی بین‌المللی

ماده ۱ - وظیفه دیوان

۱. وظیفه دیوان بین‌المللی داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی (دیوان) عبارت است از اطمینان از اجرای قواعد داوری و نیز قواعد سازش اتاق، که برای این منظور از کلیه اختیارات لازم برخوردار است.

۲. دیوان یک رکن خودگردان است که وظائف خود را با استقلال کامل از اتاق بازرگانی بین‌المللی و ارکان آن انجام می‌دهد.

۳. اعضای دیوان، مستقل از کمیته‌های ملی اتاق می‌باشند.

ماده ۲ - تشکیل دیوان

دیوان تشکیل می‌شود از یک نفر رئیس، نواب رئیس و اعضای اصلی و علی‌البدل (که جمعاً اعضای دیوان نامیده می‌شوند). دیوان در انجام وظائف محوله از خدمات و کمک دبیرخانه دیوان برخوردار خواهد

بود.

ماده ۳- نصب اعضاي ديوان

۱. رئيس ديوان را شوراي اتاق بازرگاني بين المللی براساس پيشنهاد شوراي اجري اي اتاق، تعين مينماید.
۲. نواب رئيس ديوان را شوراي اتاق از بين اعضائي ديوان يا از بيرون منصوب مينماید.
۳. اعضائي ديوان را شوراي اتاق براساس پيشنهاد کميته ملي مربوط منصوب ميکند، و کميته ملي اتاق در هر کشور يك نفر عضو در ديوان خواهد داشت.
۴. شوراي اتاق ميتواند با پيشنهاد رئيس ديوان، عضو علیالبدل ديوان نيز منصوب کند.
۵. مدت مأموريت اعضائي ديوان سه سال است. در صوريکه عضو ديوان در موقعیتي نباشد که انجام وظيفه نماید، جانشين او برای بقیه مدت مذكور توسط شورا منصوب خواهد شد.

ماده ۴- جلسات هيئت عمومي ديوان

جلسات هيئت عمومي ديوان به رياست

رئیس یا در غیاب او یکی از نواب رئیس که خود او تعیین می‌کند، اداره می‌شود. مذاکرات شور دیوان در صورتی معتبر است که حداقل شش نفر از اعضاء حضور داشته باشند. تصمیمات با اکثریت آراء اتخاذ می‌شود و در صورت تساوی آراء، رأی رئیس دیوان حاکم خواهد بود.

ماده ۵ - کمیته‌های دیوان

دیوان می‌تواند یک یا چند کمیته دیوان تشکیل دهد و وظائف و سازمان آنها را تعیین کند.

ماده ۶ - محترمانه بودن

کار دیوان محترمانه است و کلیه کسانی که تحت هر عنوانی در کار دیوان مشارکت دارند، موظفند محترمانه بودن آن را رعایت کنند. مقررات راجع به کسانی که می‌توانند در جلسات دیوان و کمیته‌های دیوان شرکت کنند و کسانی که حق دسترسی به مطالبی که به دیوان یا دبیرخانه تسلیم می‌شود دارند، توسط دیوان وضع خواهد شد.

ماده ۷ - اصلاح قواعد داوری

هرگونه پیشنهاد دیوان در مورد اصلاح
قواعد داوری قبل از اینکه جهت تصویب به
هیئت اجرایی و شورای اتاق تسلیم شود،
در کمیسیون داوری بین‌المللی اتاق مطرح
خواهد شد.

ضمیمه شماره ۲ قواعد داوری:

قواعد داخلی دیوان بین‌المللی داوری

اتفاق بازرگانی بین‌المللی

ماده ۱ — محرمانه بودن کار دیوان بین‌المللی داوری

۱. جلسات دیوان، اعم از جلسات هیئت عمومی یا جلسات کمیته دیوان، فقط برای شرکت اعضای دیوان و دبیرخانه مفتوح است.

۲. در موارد استثنائی، رئیس دیوان می‌تواند از سایر اشخاص نیز دعوت کند در جلسات شرکت نمایند. این قبیل اشخاص باید محرمانه بودن کار دیوان را رعایت کنند.

۳. مدارکی که به دیوان تسلیم می‌شود یا ضمن رسیدگی‌های دیوان تهیه و تنظیم می‌گردد، فقط برای اعضای دیوان و دبیرخانه و نیز اشخاصی که اجازه یافته‌اند در جلسات دیوان حضور یابند، ارسال می‌شود.

۴. رئیس یا دبیرکل دیوان می‌تواند به پژوهشگرانی که به کارهای علمی در زمینه حقوق تجارت بین‌الملل اشتغال

دارند، اجازه دهد از آراء داوری و سایر مدارکی که جنبه عمومی دارند مطلع شوند؛ به استثنای لوایح، یادداشتها، اظهارات و مدارکی که طرفین در چارچوب جریان داوری ارائه کرده‌اند.

۵. اجازة دسترسی به آراء و مدارک موقول به آن است که استفاده‌کننده تعهد نماید ماهیت محترمانه مدارکی را که در اختیار او قرار می‌گیرد رعایت خواهد کرد، و از هرگونه انتشار آنها قبل از اخذ مجوز از دبیرکل دیوان، خودداری خواهد نمود.

۶. در هریک از پرونده‌های داوری که تحت قواعد داوری اتاق تشکیل می‌شود، دبیرخانه متن آراء، قرارنامه‌های داوری و تصمیمات دیوان و نیز نسخه‌ای از مکاتبات مربوط را در آرشیو دیوان نگهداری خواهد کرد.

۷. کلیه مدارک، مراislات یا مکاتبات طرفین یا داوران در پرونده‌ها امضاء می‌شود، مگر اینکه یکی از طرفها یا یکی از داوران کتاب استرداد آنها را درخواست نماید. هزینه‌ها و مخارج استرداد مدارک بر عهده طرف یا داور

متقاضی است.

ماده ۲- شرکت اعضاي ديوان در داوريهای اتاق

۱. رئيس و اعضای دبیرخانه ديوان نمیتوانند در داوریهای اتاق بازرگانی بینالمللی، به عنوان داور یا وکیل وارد شوند.

۲. ديوان نباید نواب رئيس یا اعضای ديوان را به عنوان داور منصوب کند، اما پیشنهاد ایشان به عنوان داور توسط یک یا چند طرف از طرفهای دعوا یا به موجب هرگونه ترتیبات دیگری که طرفین توافق کرده اند، بلامانع است مشروط به اینکه مورد تأیید ديوان قرار گیرد.

۳. در صورتیکه رئيس، نایب رئيس یا هریک از اعضای ديوان یا دبیرخانه تحت هر عنوان در پروندهای مطروحه نزد ديوان مداخله ای داشته باشد، باید پس از اطلاع از موضوع مراتب را به دبیرکل اطلاع دهند.

۴. افراد مذکور در بند ۳ بالا مکلفند از شرکت در بحثها یا تصمیمات ديوان درباره پرونده ای که در آن مداخله دارند

خودداری کنند و هنگام بررسی موضوع در دیوان نیز باید جلسه را ترک نمایند.

۵. افراد مذکور در بند ۳ حق دریافت هیچیک از مدارک یا اطلاعات اساسی راجع به پرونده‌ای را که در آن مداخله دارند، ندارند.

ماده ۳— رابطه بین اعضاي ديوان و کميته‌های ملي اتاق

۱. اعضاي ديوان، از لحاظ سمتی که به عنوان عضو ديوان داوری دارند، مستقل از کميته ملي هستند که او را برای انتصاب به عضويت ديوان توسط شوراي اتاق پيشنهاد کرده است.

۲. علاوه بر اين، اعضاي ديوان مكلفند هرگونه اطلاعات مربوط به پرونده‌ها را که به لحاظ سمت خود به عنوان عضو ديوان از آنها مطلع ميشوند، در برابر کميته ملي خود محترمانه تلقی نمایند، مگر در مواردي که رئيس ديوان يا دبيرخانه از ايشان خواسته باشد که اطلاعات خاصي را به کميته ملي خود اطلاع دهند.

ماده ۴ - کمیته دیوان

۱. دیوان داوری اتاق، برطبق ماده ۱ (۴) قواعد داوری و ماده ۵ اساسنامه دیوان (ضمیمه ۱)، بدین وسیله کمیته دیوان را تأسیس میکند.
۲. اعضاي کمیته دیوان متشکل است از یك رئیس و حداقل دو نفر عضو. رئیس دیوان به عنوان رئیس کمیته نیز عمل میکند و در غیاب خود میتواند یکی از نواب رئیس را و در شرایط استثنایی یکی از اعضاي دیوان را به عنوان رئیس کمیته تعیین کند.
۳. دو عضو دیگر کمیته، توسط دیوان و از بین نواب رئیس یا سایر اعضاي دیوان منصوب خواهد شد. دیوان در هر جلسه هیئت عمومی، اعضاي کمیته را که باید قبل از جلسه بعدی هیئت عمومی تشکیل شود، تعیین میکند.
۴. جلسات کمیته دیوان با دعوت رئیس آن تشکیل میشود و با حضور دو عضو به حد نصاب میرسد.
۵. (الف) موضوعاتی را که کمیته میتواند اتخاذ تصمیم کند، دیوان مشخص مینماید.

۵. (ب) تصمیمات کمیته به اتفاق آراء اتخاذ می‌شود.

۵. (ج) در صورتی‌که کمیته نتواند در موضوعی تصمیم‌گیری نماید، یا امتناع از اظهارنظر را مرجح بداند، موضوع را همراه با پیشنهاد مناسب به جلسه بعدی هیئت عمومی دیوان محول و ارجاع می‌کند.

۵. (د) تصمیمات کمیته به اطلاع اولین جلسه بعدی هیئت عمومی دیوان می‌رسد.

ماده ۵ - دبیرخانه دیوان

۱. دبیرکل می‌تواند در غیاب خود، اجازه تأیید داور، تصدیق نسخ رأی و نیز مطالبه پیشپرداخت موقت را که به ترتیب در مواد ۹ (۲)، ۲۸ (۲) و ۳۰ (۱) قواعد آمده است، به مشاورکل دیوان یا معاون دبیرکل محول کند.

۲. دبیرخانه می‌تواند با تأیید دیوان، یادداشت‌های لازم و سایر مدارک را جهت اطلاع طرفین و داوران، یا درصورت لزوم جهت اداره صحیح جریان داوری، صادر کند.

ماده ۶ - بررسی رأي داوری

دیوان هنگام بررسی پیشنویس رأي
داوری مطابق ماده ۲۷ قواعد داوری،
الزامات امری قوانین کشور محل داوری را
تا جایی که عملی باشد مورد توجه قرار
می دهد.

ضمیمه شماره ۳ قواعد داوری:

هزینه‌ها و حق‌الزحمه داوری

ماده ۱- پیش‌پرداخت هزینه‌ها

۱. درخواست شروع داوری مطابق این قواعد، باید با پرداخت مبلغ ۲۵۰۰ دلار به عنوان هزینه‌های اداری همراه باشد. این مبلغ قابل استرداد نیست و به حساب خواهان بابت پیش‌پرداخت هزینه‌ها منظور می‌شود.

۲. پیش‌پرداخت موقت که دبیرکل مطابق ماده ۳۰ (۱) این قواعد تعیین می‌نماید معمولاً نباید بیشتر از مبلغی باشد که از حاصل جمع هزینه‌های اداری به اضافه حداقل حق‌الزحمه داوران (مطابق جدول ضمیمه) که براساس مبلغ ادعا محاسبه می‌شود و نیز به اضافه مخارج قابل استرداد مرجع داوری که برای تنظیم قرارنامه داوری متحمل می‌شود؛ به دست می‌آید. درصورتی‌که مبلغ ادعا مشخص نباشد، پیش‌پرداخت موقت به صرف تشخیص دبیرخانه تعیین می‌شود. پرداخت این مبلغ توسط خواهان بابت سهم او از هزینه‌ها که بعداً دیوان تعیین خواهد نمود، منظور

میشود.

۳. پس از امضای قرارنامه داوری یا تأیید آن توسط دیوان و نیز پس از تعیین برنامه زمانی، مرجع داوری مطابق ماده ۳۰ (۴) فقط درباره آن قسمت از ادعا یا ادعای متقابل رسیدگی میکند که پیشپرداخت هزینه آنها پرداخت شده باشد.
۴. پیشپرداخت هزینه‌ها که دیوان مطابق ماده ۳۰ (۲) تعیین میکند شامل حق الزحمه داور یا داوران، سایر مخارج داوران در ارتباط با داوری و نیز هزینه‌های اداری اتاق میباشد.

۵. هر طرف باید سهم خود از کل پیشپرداخت هزینه‌ها را نقداً پرداخت نماید. اما اگر سهم او بیش از مبلغی شود که دیوان هر از چندگاه تعیین میکند، میتواند برای مبالغ اضافی ضمانتنامه بانکی بدهد.

۶. طرفی که تمام سهم خود از پیشپرداخت هزینه‌ها را که دیوان مطابق ماده ۳۰ (۳) قواعد تعیین نموده، پرداخته میتواند برای آن بخش از پیشپرداخت که بر عهده طرف دیگر بوده ولی

نپرداخته، ضمانتنامه بانکی بدهد.

۷. هرگاه دیوان مطابق ماده ۳۰ (۲)

قواعد هزینه‌ها را به صورت جداگانه تعیین کرده باشد، دبیرخانه از هر طرف می‌خواهد که مبلغ مربوط به ادعای خود را پرداخت کند.

۸. هرگاه در نتیجه تعیین هزینه‌ها به صورت جداگانه، هزینه مربوط به ادعاهای هریک از طرفین بیش از نصف کل هزینه‌ای شود که قبلًا برای مجموع ادعاهای تعیین شده بود، (کل هزینه مربوط به مجموع ادعا و ادعای متقابل که موضوع تفکیک هزینه است)، طرف مربوط می‌تواند برای مازاد از نصف کل هزینه‌ها ضمانتنامه بانکی بدهد. در صورتی‌که مبلغ هزینه‌ها که به صورت جداگانه تعیین شده، متعاقباً افزایش یابد حداقل نصف مبلغ اضافه شده باید به صورت نقد پرداخت شود.

۹. دبیرخانه شرایط ضمانتنامه بانکی را که طرفین می‌توانند مطابق مقررات بالا ارائه کنند، تعیین خواهد نمود.

۱۰. همان‌طورکه در ماده ۳۰ (۲) قواعد مقرر شده، مبلغ پیش‌پرداخت هزینه‌ها هر

زمان در طول جریان داوری، بسویژه با توجه به نوسان مبالغ موضوع ادعا، تغییر در تخمین مخارج داوران، یا روند دشواری یا پیچیدگی جریان داوری؛ قابل تعديل است.

۱۱. قبل از شروع کارشناسی به نحویکه مرجع داوری مقرر نموده، طرفین یا یکی از ایشان باید پیشپرداختی که مرجع داوری تعیین میکند و برای تأمین حق الزحمه و هزینه مورد انتظار کارشناس کافی باشد، پرداخت نماید. مرجع داوری موظف است که از پرداخت حق الزحمه و هزینه های کارشناسی توسط طرفین اطمینان حاصل کند.

ماده ۲ - مخارج و حق الزحمه

۱. دیوان، با رعایت ماده ۳۱ (۲) قواعد، حق الزحمه داور را مطابق جدول ضمیمه یا در صورتیکه مبلغ ادعا مشخص نباشد به تشخیص خود تعیین خواهد نمود.
۲. دیوان در تعیین حق الزحمه داور، مهارت داور، وقت صرف شده، سرعت رسیدگی و نیز پیچیدگی دعوا را برای دست یافتن

به مبلغ مناسب در چارچوب مقرر در جدول ضمیمه یا در موارد استثنایی (موضوع ماده ۳۱(۲) قواعد) به مبلغی بیش از ارقام مذکور، در نظر خواهد گرفت.

۳. هرگاه موضوع به بیش از یک داور ارجاع شود، دیوان حق دارد به تشخیص خود کل مبلغ حق الزحمه را حداقل تا مبلغی که معمولاً بیش از سه برابر حق الزحمه یک داور نخواهد بود، افزایش دهد.

۴. حق الزحمه و هزینه‌های داوران منحصرأً توسط دیوان و به نحوی که در این قواعد مقرر شده، تعیین می‌شود. هرگو نه ترتیبات جداگانه بین طرفین و داوران در مورد حق الزحمه برخلاف این قواعد است.

۵. دیوان هزینه‌های اداری هر پرونده را برطبق جدول ضمیمه، یا در صورتی که مبلغ ادعا مشخص نشده باشد بر حسب تشخیص خود تعیین می‌نماید. دیوان می‌تواند در اوضاع و احوال استثنایی هزینه‌های اداری را به کمتر یا بیشتر از ارقام حاصل از إعمال جدول ضمیمه تعیین کند، مشروط به اینکه معمولاً بیش از حداقل مبلغ مذکور در جدول نشود. به علاوه، دیوان می‌تواند تعلیق پرونده را که طرفین یا یکی از

طرفین با اطلاع طرف دیگر درخواست کرده، مشروط به پرداخت هزینه اداری بیش از آنچه در جدول هزینه‌ها مقرر شده، نماید.
۶. در صورتی‌که قبل از صدور حکم نهایی داوری خاتمه پذیرد، دیوان مخارج داوری را به تشخیص خود و با در نظر گرفتن مراحل رسیدگی که طی شده و نیز با توجه به سایر اوضاع و احوال تعیین می‌کند.

۷. در صورت درخواست اصلاح و تفسیر رأی مطابق ماده ۲۹(۲) قواعد، دیوان می‌تواند مبلغ پیشپرداختی که برای تأمین حق الزحمه و هزینه‌های اضافی مرجع داوری مربوط کافی باشد، تعیین کند، و تسليم این درخواست به مرجع داوری موكول به پرداخت کامل و نقدي این مبلغ است. دیوان هنگام بررسی و تصویب تصمیم مرجع داوری در مورد اصلاح یا تفسیر رأی، حق الزحمه احتمالی داوران را به تشخیص خود تعیین خواهد کرد.

۸. در صورتی‌که قبل از داوری به سازش مراجعه شده باشد، نصف هزینه‌های اداری که برای جریان سازش پرداخت شده به حساب هزینه‌های اداری داوری منظور

خواهد شد.

۹. مبالغ پرداختی به داوران شامل مالیات ارزش افزوده یا سایر مالیاتها و حقوق و عوارض دیگری که به حق الزحمه داور تعلق میگیرد، نخواهد بود. از طرفین انتظار میرود که این نوع مالیاتها و عوارض را نیز بپردازند، اما بازپرداخت این مبالغ موضوعی است منحصرأ بین داوران و طرفین.

ماده ۳ - نصب داور

۱. در ازای تقاضای نصب داور در داوریهایی که تحت قواعد داوری اتاق نباشد، اتاق بازرگانی مبلغی بابت حقثبت از مقاضی دریافت میکند که بیش از ۲۵۰۰ دلار نخواهد بود. تقاضای نصب داور مدامکه همراه با پرداخت این مبلغ نباشد، بررسی نخواهد شد. این مبلغ قابل استرداد نیست و متعلق به اتاق است.

۲. حقثبت مذکور شامل هرگونه خدمات اضافی که اتاق در مورد نصب داور انجام میدهد، مانند تصمیم راجع به جرح او یا نصب جانشین وی نیز خواهد بود.

ماده ۴ - جدول هزینه های اداری و حق الزحمه داوران

۱. جدول هزینه های اداری و حق الزحمه داوران که ذیلأً مقرر شده، از تاریخ اول ژانویه ۱۹۹۸ نسبت به کلیه داوری هایی که در آن تاریخ یا بعد از آن شروع شوند صرفنظر از اینکه کدام قواعد اتاق حاکم بر داوری باشد، قابل اجرا است.

۲. برای محاسبه هزینه های اداری و حق الزحمه داوران در هر پرونده، مبلغ محاسبه شده برای هر قسمت از ادعا باید با مبلغ محاسبه شده برای قسمت بعدی طبق جدول جمع شوند، مگر اینکه مبلغ ادعا بیش از ۸۰ میلیون دلار باشد که در این صورت هزینه های اداری اتاق به صورت مقطوع ۷۵,۸۰۰ دلار خواهد بود.

الف - جدول هزینه های اداری

هزینه اداری	مبلغ موضوع دعوا (به دلار)
۲۵۰۰ دلار	تا ۵۰,۰۰۰ دلار
%۳/۵	از ۵۰,۰۰۱ تا
%۱/۷	۱۰۰,۰۰۰
%۱/۱۵	از ۱۰۰,۰۰۱ تا
%۰/۶	۵۰۰,۰۰۰
%۰/۲	از ۵۰۰,۰۰۱ تا
%۰/۱	۱,۰۰۰,۰۰۰
%۰/۰۶	از ۱,۰۰۰,۰۰۱ تا
%۰/۰۶	۲,۰۰۰,۰۰۰
۷۵,۸۰۰ دلار	از ۲,۰۰۰,۰۰۱ تا ۵,۰۰۰,۰۰۰
	از ۵,۰۰۰,۰۰۱ تا ۱۰,۰۰۰,۰۰۰
	از ۱۰,۰۰۰,۰۰۱ تا ۵۰,۰۰۰,۰۰۰
	از ۵۰,۰۰۰,۰۰۱ تا ۸۰,۰۰۰,۰۰۰
	بالاتر از ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ دلار

ب - جدول حق الزحمه داوران

حق الزحمه داوران حد اقل حد اکثر	مبلغ موضوع دعوا (به دلار)
%۱۷	۲۵۰۰ دلار
%۱۱	%۲
%۵,۵	%۱
%۳,۵	%۰,۷۵
%۲,۵	%۰,۵۰
%۱	%۰,۲۵
%۰,۵۵	%۰,۱
%۰,۱۷	%۰,۰۵
%۰,۱۲	%۰,۰۳
%۰,۱۰	%۰,۰۲
%۰,۰۵	%۰,۰۱
	دلار
	۱,۰۰۰,۰۰۱
	۲,۰۰۰,۰۰۰
	۲,۰۰۰,۰۰۱
	۵,۰۰۰,۰۰۰
	۵,۰۰۰,۰۰۱
	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
	۱۰,۰۰۰,۰۰۱
	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
	۵۰,۰۰۰,۰۰۱
	۸۰,۰۰۰,۰۰۰
	۸۰,۰۰۰,۰۰۱
	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۱
	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰

• اشاره

آیین سازش یکی از شیوه‌های حل اختلافات تجاری است که به موجب آن طرفین توافق می‌کنند به شخص ثالث مورد اعتماد خود (سازش دهنده) مراجعه نمایند و با توضیح موضوع اختلاف و ادعاهای از او می‌خواهند چارچوب یا راه حلی برای رفع اختلاف پیشنهاد کنند. شیوه سازش مستلزم مداخله شخص ثالث است و معمولاً هنگامی مورد استفاده قرار می‌گیرد که طرفین نتوانسته‌اند یا نخواسته‌اند از طریق مذاکره مستقیم دعاوی فیما بین را حل کنند و در عین حال هنوز نمی‌خواهند به شیوه‌های حقوقی (داوري یا دادگاه) توصل جویند. شیوه سازش کاملاً خصوصی است و نحوه انجام آن در اختیار طرفین اختلاف است. اما برای این نظم و ترتیب بیشتری پیدا کند و از تأخیر و تطویل جلوگیری شود، اتاق بازرگانی بین‌المللی مقررات خاصی برای نحوه انجام سازش تدوین

کرده است. طرفین میتوانند توافق نمایند که سازش بین ایشان مطابق این قواعد انجام شود که در این صورت دبیرخانه دیوان داوری سازشده^۱ را تعیین میکند و خدمات اداری لازم را به ایشان ارائه میکند و البته هزینه‌ای هم دریافت میکند.

شیوه سازش، غیرحقوقی است و سازشده مکلف نیست اصول و قواعد حقوقی یا قانون خاصی را اعمال کند یا برای تنظیم پیشنهاد خود آنها را رعایت کند، ولی اصولی مانند انصاف و عدالت و بی‌طرفی راهنمای او است.

اصولًا پیشنهادهایی که سازشده برای نحوه حل و فصل دعاوی میدهد، الزام‌آور نیست و به همین لحاظ آن را سازش اختیاری گویند،^۲ به این معنی که طرفین میتوانند آن را بپذیرند یا کنار گذارند. در صورتی‌که مورد قبول ایشان قرار گیرد، سازشنامه بر همان اساس تنظیم می‌شود و در این صورت طبعاً طرفین ملزم به رعایت و اجرای آن خواهند بود، در غیر این صورت طرفین از سازش منصرف می‌شوند و علی القاعده سراغ سایر شیوه‌های حل اختلاف می‌روند. معذالک چنانچه طرفین از قبل تعهد و توافق کرده باشند که به پیشنهادات و

---

1. Conciliator.

2. optional conciliation.

نظرات سازش‌هندۀ تمکین کنند و آن را بپذیرند، مسلماً نسبت به ایشان لازم الاجرا است و مکلفند آن را رعایت کنند.

علاوه بر این، هریک از طرفین در طول سازش میتوانند انصراف خود را از ادامه کار اعلام کنند که در این صورت ختم سازش اعلام می‌شود.

جريان سازش محترمانه است، و هیچ‌یک از طرفین حق ندارند مطالب و اظهارات یا اقاریری را که طرف مقابل در طول سازش اعلام یا ابراز کرده افشاء کنند یا احیاناً در جريان دادرسي بعدی (اعم از داوری یا دادگاه) به آنها استناد کنند و آن را نزد داوری یا دادگاه افشاء نمایند، یا احیاناً سازش‌هندۀ را به عنوان شاهد معرفی کنند. سازش‌هندۀ هم حق ندارد در دادرسی بعدی به عنوان داور یا نماینده یا وکیل مداخله کند، مگر اینکه هر دو طرف توافق نمایند و اجازه دهند.

قواعد سازش اختیاری اتاق بازرگانی بین‌المللی که در حال حاضر مورد عمل است، از اول ژانویه ۱۹۸۸ قابل اجرا شده است. شیوه سازش، جدای از داوری است و همان‌طورکه اشاره شد کاملاً اختیاری است. قواعد داوری اتاق هم طرفین را ملزم نمی‌کند که قبل از شروع داوری ابتدا به سازش مبادرت ورزند،

همچنانکه طرفین ملزم نیستند در صورت عدم موفقیت در سازش حتماً به داوری رجوع نمایند.

قواعد سازش اختیاری اتاق

بازرگانی بین‌المللی

(قابل اجرا از اول سال ۱۹۸۸)

مقدمه

از آنجا که مصالحه برای حل و فصل اختلافات تجاری که از ماهیت بین‌المللی برخوردارند، شیوه مطلوبی است، اتاق بازرگانی بین‌المللی این قواعد سازش اختیاری را برای تسهیل حل و فصل دوستانه اختلافات تنظیم و وضع می‌کند.

ماده ۱- کلیه اختلافات تجاری که ماهیت بین‌المللی دارند، قابل ارجاع به آیین سازش تو سط سازشده منفرد که اتاق بازرگانی بین‌المللی منصوب می‌کند، می‌باشد.

ماده ۲- متقاضی سازش باید درخواست خود را به دبیرخانه دیوان بین‌المللی داوری اتاق تسلیم کند و هدف از تقاضای خود را مختصرأً توضیح دهد. درخواست سازش باید همراه با پرداخت حق‌الزحمه مقرر برای تشکیل پرونده به نحویکه در ضمیمه این مقررات آمده، باشد.

ماده ۳- دبیرخانه دیوان بین‌المللی

داوری باید هرچه سریع‌تر طرف مقابل را از درخواست سازش مطلع نماید. طرف مقابل ۱۵ روز مهلت خواهد داشت که به دبیرخانه اطلاع دهد آیا با مساعی سازش موافق است یا آن را رد می‌کند.

اگر طرف مقابل موافقت نماید در سازش شرکت نماید، باید ظرف مهلت مذکور مراتب را به دبیرخانه اطلاع دهد.

عدم پاسخ طرف مقابل در ظرف مهلت مذکور یا پاسخ منفي به درخواست سارش، به معنای رد سازش است. دبیرخانه باید هرچه زودتر مراتب را به مقاضی سازش اطلاع دهد.

ماده ۴- پس از موافقت طرف مقابل با سازش دبیرخانه دیوان یک نفر را به عنوان سازش‌هنده منصوب خواهد کرد.

سازش‌هنده باید مراتب انتصاب خود به این سمت را به طرفین اعلام کند و مهلتی را برای طرفین تعیین کند که مطالب و استدلالات خود را به او ارائه نمایند.

ماده ۵- سازش‌هنده، جریان سازش را هر طور که مناسب و مقتضی بداند اداره می‌کند و رهنمون او اصول بی‌طرفی، انصاف

و عدالت خواهد بود.

سازشده‌نده با موافقت طرفین، محل انجام سازش را تعیین می‌کند.

سازشده‌نده می‌تواند هر زمان در طول جریان سازش، از هریک از طرفین بخواهد که هرگونه اطلاعات اضافی را که وی لازم بداند، ارائه کند.

طرفین می‌توانند در صورت تمايل از خدمات وکيل در جریان سازش استفاده کنند.

ماده ۶ - کلیه اشخاصی که در جریان سازش مداخله دارند، در هر سمت و موقعیتی که باشند مکلفند محرمانه بودن آن را رعایت کنند.

ماده ۷ - جریان سازش در موارد زیر خاتمه می‌پذیرد:

الف - با امضای سازشنامه توسط طرفین. طرفین پس از امضای ملزوم به رعایت مفاد سازشنامه می‌باشند. موافقتنامه سازش محرمانه باقی می‌ماند، مگر تاجایی که لازم باشد برای اجرای آن افشاء گردد.

ب - با اعلام سازشده‌نده مبنی بر اینکه مساعی سازش به نتیجه نرسیده است. لازم

نیست اعلام عدم موفقیت سازش متضمن ادله و استدلال باشد.

ج - با اعلام قصد یکی از طرفین یا هر دو ایشان به سازشده‌ند در هر زمان در طول جریان سازش، مبني بر اینکه نمی‌خواهد جریان سازش را ادامه دهد.

ماده ۸ — پس از ختم جریان سازش سازشده باید حسب مورد، سازشنامه را که به امضای طرفین رسیده یا گزارش خود مبني بر عدم موفقیت مساعی سازش، یا نامه یکی از طرفین یا هر دو ایشان مبني بر قصد عدم ادامه سازش را به دبیرخانه دیوان ارائه نماید.

ماده ۹ — پس از تشکیل پرونده، دبیرخانه دیوان با درنظر گرفتن ماهیت اختلافات و اهمیت آن، مبلغ هزینه‌هایی را که برای ادامه جریان سازش لازم است تعیین مینماید. پرداخت مبلغ مذکور متساویاً بر عهده طرفین می‌باشد.

این مبلغ شامل تأمین حق الزحمه تقریبی سازشده، مخارج سازش و نیز هزینه‌های اداری به نحوی‌که در جدول ضمیمه این مقررات آمده است، خواهد بود. در صورتی‌که در طول جریان سازش،

دبيرخانه تصميم بگيرد مبلغ اوليه اي که پرداخت شده برای تأمین مخارج احتمالي کافي نیست، مبلغ اضافي را تعیین مينماید که باید بالمناصفه توسط طرفين پرداخت شود.

پس از ختم سازش، دبيرخانه مبلغ کل هزينه هاي سازش را معلوم ميکند و كتبآ به طرفين اطلاع ميدهد.

کليه هزينه هاي فوق به تساوي برعهده طرفين است، مگر اينکه در موافقتنامه سازش طور ديگري مقرر شده باشد. سائر هزينه ها و مخارج هر طرف برعهده خود او خواهد بود.

ماده ۱۰- جز در مواري که طرفين طور ديگري توافق کرده باشند، سازشدهنده نباید در هرگونه رسيدگي قضائي يا داوری بعدی درباره اختلافاتي که موضوع جريان سازش بوده، به عنوان داور، نماینده يا وکيل مداخله نماید.

طرفين متفقاً تعهد ميکند که سازشدهنده را به عنوان شاهد در اين قبيل رسيدگي هاي قضائي يا داوری معرفي نخواهند کرد، مگر طور ديگري بين ايشان توافق شود.

ماده ۱۱ طرفین توافق دارند که موارد زیر را در رسیدگی‌های قضایی دادگاه یا در جریان داوری بعدی، به عنوان دلیل و مدرک یا به هر عنوان دیگر معرفی نکنند و به آنها استناد نکنند؛

الف - نظرات یا پیشنهادهایی که هریک از طرفین در مورد مصالحه احتمالی اختلافات اعلام یا ارائه نموده است.

ب - پیشنهادهایی که سازشده‌نده مطرح نموده است.

ج - این واقعیت که یکی از طرفین اعلام کرده حاضر است بعض پیشنهادهای سازشده‌نده برای مصالحه را بپذیرد.

جدول هزینه‌های سازش ضمیمه قواعد سازش

الف - هریک از طرفهای اختلافاتی که به سازش تحت مقررات سازش اختیاری اتفاق بازرگانی بین‌المللی ارجاع شده، باید برای هزینه‌های اداری ۵۰۰ دلار به عنوان پیشپرداخت بپردازد. درخواست سازش مورد بررسی قرار نمی‌گیرد مگر اینکه همراه با پرداخت این مبلغ باشد. مبلغ مذکور قابل

استرداد نیست و متعلق به اتاق است.
پرداخت مبلغ یاد شده بابت سهم طرف
پرداختکننده از هزینه‌های اداری سازش
منظور خواهد شد.

ب - هزینه‌های اداری آیین سازش، یک
چهارم مبلغی است که برآسای جدول
هزینه‌های اداری به شرح مقرر در ضمیمه
شماره ۳ قواعد داوری محاسبه می‌شود. در
صورتی‌که مبلغ موضوع اختلاف که به سازش
ارجاع شده م شخص نشده باشد، دبیرکل
دیوان میزان هزینه‌های اداری را به
تشخیص خود تعیین خواهد کرد.

ج - حق‌الزحمه سازش‌هنده که باید
توسط طرفین پرداخت شود، تو سط دبیرکل
دیوان تعیین می‌شود. مبلغ مذکور باید با
توجه به وقت صرف شده، پیچیدگی اختلاف
مطروحه و نیز سایر اوضاع و احوال
مربوط، معقول و متعارف باشد.

د - حق‌الزحمه‌ای که به سازش‌هنده
پرداخت می‌شود شامل مالیات ارزش افزوده
یا سایر مالیاتها و عوارض و کسور متعلق
به حق‌الزحمه سازش نیست. از طرفین
انتظار می‌رود که این نوع مالیاتها یا
عارض را نیز بپردازنند، معذالت

بازپرداخت این عوارض و مالیاتها،
 موضوعی است منحصراً بین طرفین و
 سازش دهنده .

٥٢٧ ❁ بخش اسناد

٥٢٩٤ بخش اسناد

بخش اسناد ۵۳۱۴

٥٣٣ ❁ بخش اسناد

٥٣٥ ❁ بخش اسناد

٥٣٧ ❁ بخش اسناد

٥٣٩ ❁ بخش اسناد

بخش اسناد ۵۴۱۶

٥٤٣ ❁ بخش اسناد

٥٤٥ ❁ بخش اسناد

٥٤٧ ❁ بخش اسناد

٥٤٩ ❁ بخش اسناد

٥٥٠ مجله حقوقی / شماره بیست و چهارم

٥٥١ ❁ بخش اسناد

٥٥٣٤ بخش اسناد

٥٥٥ ❁ بخش اسناد

٥٥٧ ❁ بخش اسناد

٥٥٩ ❁ بخش اسناد

٥٦١ ❁ بخش اسناد

٥٦٣٤ بخش اسناد

٥٦٥ ❁ بخش اسناد

٥٦٧ ❁ بخش اسناد

٥٦٩ ❁ بخش اسناد

بخش اسناد ۵۷۱

٥٧٣ ❁ بخش اسناد

٥٧٥ ❁ بخش اسناد

٥٦٧ ❁ بخش اسناد

٥٧٩ ❁ بخش اسناد